

מכשיר הקרנה במעגל סגור

לה. בענין כניסה לחדר שיש בו מצלמה הקולטת את צורת החדר והעצמים שבתוכו ומקרינה אותו על גבי מסך, אם יש חשש מלאכת כותב בזה שהנכנס לחדר גורם לכך שצורתו מופיעה על גבי המסך, ראה הערה י"ה.

בגמ' שבת דף קמט, ואין איסור בזה שצורת האדם נראית במראה]. אמנם אין להקריין שקף ע"ג הקיר אף באופן שהמנורה דולקת מבעור יום משום זילותא דשבתא [תשובת הגר"ש ואזנר שליט"א].

נה. לענין אדם הנכנס למקום שבו נקלטת תמונתו ע"י מצלמה ומוקרנת ע"ג מסך יש לדון אם יש בזה חשש מלאכת כותב, שהרי ע"י כניסתו למקום זה משתנה התמונה המוקרנת ע"ג המסך, וה"ז כאילו האדם עצמו משנה את התמונה שע"ג המסך [ואין זה גרמא אלא מעשה בידים]. ויש לדון בשאלה זו מכמה אנפי: [א]. האם הצורות [והאותיות] המוקרנות ע"ג מסך חשיבי כתב וציור לענין מלאכת כותב בשבת או דאין זה בגדר כתב כלל, דמצד אחד י"ל דהוי כתב וציור, כיון שדעת בני"א דנה זאת ככתב, ואין זה דומה לאדם העומד לפני המראה שבודאי אין כאן כתיבה וציור כלל אף שתמונתו נראית ע"ג המראה, או דנימא דכיון שאין כאן ממשות של כתב כלל רק הקרנת צורת האדם או התמונה ע"ג המסך, והקרנה זו מסתלקת בקל בלי להשאיר שום רישום, שמא י"ל דאין זה כתב כלל לענין מלאכות שבת אלא ה"ז כשיקוף תמונה במראה או כעשיית צורה בצל שאינם בגדר כתב כלל. ולענין שאלה זו שמענו מהגר"ש אלישיב שליט"א ומהגר"נ קרליץ שליט"א שדעתם דהוי כתב. [אמנם דעתם דהוי רק דרבנן, הגר"ש אלישיב שליט"א נוקט דהוי דרבנן משום דלא הוי כתיבה כאורח, דאין דרכו של אדם לכתוב ע"י עמידה מול מצלמה הקולטת את תמונתו, והגר"נ קרליץ שליט"א נוקט דחשיב כתב שאינו מתקיים כיון שאין רגילות לקיים את התמונה הזאת לזמן ממושך, וקיל טפי מכתב שע"ג צידי הדפים שכתב החזו"א סי' ס"א דחשיב כתב שאינו מתקיים כיון שהספר עומד להפתח ולהסגר]. ובספר נשמת אברהם אור"ח סי' ש"מ מביא בשם הגרש"א זצ"ל שדעתו שכתב שע"ג מסך של מוניטור הוי כתב דרבנן, ולא כתב גמור. וראה בהמשך מה שנביא משו"ת בצל החכמה. [ב]. עוד יש לדון דאף את"ל דחשיב כתב, מ"מ במקרה שאין דעת האדם נתונה על כך ולא איכפת לו בזה כלל וצילום תמונתו נעשה ממילא בעברו ברחוב או בכניסתו למקום מסויים, דאין זה נחשב כלל מלאכת מחשבת בשבת, ושמענו מהגר"ש אלישיב שליט"א שדעתו להקל בשעת הצורך מחמת סברא זו, ומחמת זה התיר להכנס לחדר בבית חולים שהיתה בו מצלמה שהקרינה את תמונת החדר ע"ג מסך, וכן דעת הגר"ש ואזנר שליט"א כתשובה הנדפסת בסוף הספר [ובספר חוט שני להגר"נ קרליץ שליט"א אסר בזה בכל גוונין], אך סברא זו אינה קיימת במקרה שהאדם גורם בכוונה שתמונתו תיראה במסך, וכגון בנידון שאלה שנשאלה בבנין שא"א להכנס אליו בלי שתיראה תמונתו ע"ג מסך ואז פותח לו השוער את הדלת, שדעת הגר"ש אלישיב שליט"א לאסור זאת. ובספר בצל החכמה להגאון ר' בצלאל שטרן